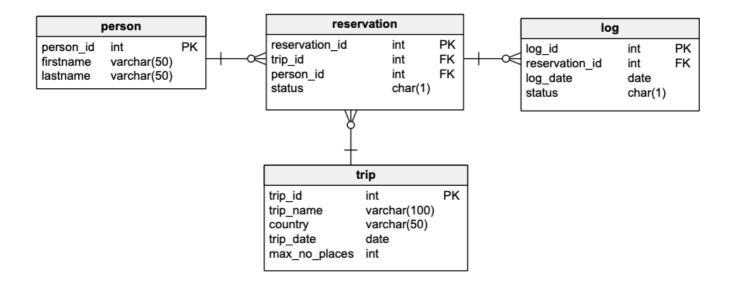
Oracle PL/Sql

widoki, funkcje, procedury, triggery ćwiczenie

Imiona i nazwiska autorów : Szymon Kłodowski, Adrian Krawczyk

Tabele

- Trip wycieczki
  - trip_id identyfikator, klucz główny
  - trip_name nazwa wycieczki
  - o country nazwa kraju
  - o trip_date data
  - o max_no_places maksymalna liczba miejsc na wycieczkę
- Person osoby
  - person_id identyfikator, klucz główny
  - o firstname imię
  - o lastname nazwisko
- Reservation rezerwacje/bilety na wycieczkę
  - reservation_id identyfikator, klucz główny
  - trip_id identyfikator wycieczki
  - person_id identyfikator osoby
  - o status status rezerwacji
    - N New Nowa
    - P Confirmed and Paid Potwierdzona i zapłacona
    - C Canceled Anulowana

• Log - dziennik zmian statusów rezerwacji

```
    log_id - identyfikator, klucz główny
    reservation_id - identyfikator rezerwacji
    log_date - data zmiany
    status - status
```

```
create sequence s_trip_seq
    start with 1
    increment by 1;

create table trip
(
    trip_id int not null
        constraint pk_trip
            primary key,
    trip_name varchar(100),
    country varchar(50),
    trip_date date,
    max_no_places int
);

alter table trip
    modify trip_id int default s_trip_seq.nextval;
```

```
create sequence s_reservation_seq
    start with 1
    increment by 1;

create table reservation
(
```

```
reservation_id int not null
      constraint pk_reservation
         primary key,
 trip_id int,
 person_id int,
 status char(1)
);
alter table reservation
   modify reservation_id int default s_reservation_seq.nextval;
alter table reservation
add constraint reservation_fk1 foreign key
( person_id ) references person ( person_id );
alter table reservation
add constraint reservation_fk2 foreign key
( trip_id ) references trip ( trip_id );
alter table reservation
add constraint reservation_chk1 check
(status in ('N', 'P', 'C'));
```

```
create sequence s_log_seq
   start with 1
   increment by 1;
create table log
(
    log_id int not null
        constraint pk_log
         primary key,
    reservation_id int not null,
    log_date date not null,
    status char(1)
);
alter table log
    modify log_id int default s_log_seq.nextval;
alter table log
add constraint log_chk1 check
(status in ('N', 'P', 'C')) enable;
alter table log
add constraint log_fk1 foreign key
( reservation_id ) references reservation ( reservation_id );
```

Dane

Należy wypełnić tabele przykładowymi danymi

- 4 wycieczki
- 10 osób
- 10 rezerwacji

Dane testowe powinny być różnorodne (wycieczki w przyszłości, wycieczki w przeszłości, rezerwacje o różnym statusie itp.) tak, żeby umożliwić testowanie napisanych procedur.

W razie potrzeby należy zmodyfikować dane tak żeby przetestować różne przypadki.

```
-- trip
insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Wycieczka do Paryza', 'Francja', to_date('2023-09-12', 'YYYY-MM-DD'), 5);
insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Piekny Krakow', 'Polska', to_date('2025-05-03','YYYY-MM-DD'), 3);
insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Znow do Francji', 'Francja', to_date('2025-05-01','YYYY-MM-DD'), 2);
insert into trip(trip_name, country, trip_date, max_no_places)
values ('Hel', 'Polska', to_date('2025-05-01','YYYY-MM-DD'), 2);
-- person
insert into person(firstname, lastname)
values ('Jan', 'Nowak');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Jan', 'Kowalski');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Jan', 'Nowakowski');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Novak', 'Nowak');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Adrian', 'Nowak');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Adrian', 'Kowalski');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Adrian', 'Nowakowski');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Szymon', 'Nowak');
```

```
insert into person(firstname, lastname)
values ('Szymon', 'Nowakowski');
insert into person(firstname, lastname)
values ('Szymon', 'Kowalski');
-- reservation
-- trip1
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (1, 1, 'P');
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (1, 2, 'N');
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (1, 3, 'C');
-- trip 2
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (2, 4, 'P');
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (2, 5, 'C');
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (2, 6, 'N');
-- trip 3
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (3, 7, 'P');
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (3, 8, 'C');
-- trip 4
insert into reservation(trip_id, person_id, status)
values (2, 4, 'P');
insert into reservation(trip id, person id, status)
values (2, 4, 'N');
```

proszę pamiętać o zatwierdzeniu transakcji

Zadanie 0 - modyfikacja danych, transakcje

Należy zmodyfikować model danych tak żeby rezerwacja mogła dotyczyć kilku miejsc/biletów na wycieczkę

• do tabeli reservation należy dodać pole

- o no tickets
- do tabeli log należy dodac pole
  - o no_tickets

Należy zmodyfikować zestaw danych testowych

Należy przeprowadzić kilka eksperymentów związanych ze wstawianiem, modyfikacją i usuwaniem danych oraz wykorzystaniem transakcji

Skomentuj dzialanie transakcji. Jak działa polecenie commit, rollback?. Co się dzieje w przypadku wystąpienia błędów podczas wykonywania transakcji? Porównaj sposób programowania operacji wykorzystujących transakcje w Oracle PL/SQL ze znanym ci systemem/językiem MS Sqlserver T-SQL

pomocne mogą być materiały dostępne tu: https://upel.agh.edu.pl/mod/folder/view.php?id=311899 w szczególności dokument: 1_ora_modyf.pdf

Dodanie kolumn + aktualizacja danych

```
-- przyklady, kod, zrzuty ekranów, komentarz ...
-- Zmiany w tabelach Reservation i Log
alter table RESERVATION
    add no_tickets INTEGER;
alter table LOG
    add no_tickets INTEGER;
--Modyfikacja zestawu danych
SET TRANSACTION READ WRITE;
UPDATE RESERVATION
    SET NO TICKETS = 2
    WHERE RESERVATION ID = 1;
UPDATE RESERVATION
    SET NO TICKETS = 1
    WHERE RESERVATION_ID = 2;
UPDATE RESERVATION
    SET NO_TICKETS = 3
    WHERE RESERVATION_ID = 3;
UPDATE RESERVATION
    SET NO TICKETS = 1
    WHERE RESERVATION_ID = 4;
UPDATE RESERVATION
    SET NO_TICKETS = 2
```

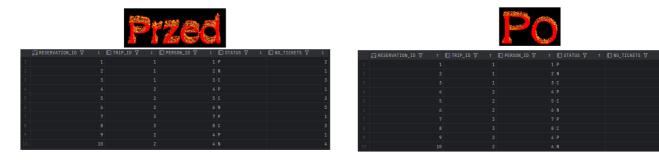
```
WHERE RESERVATION_ID = 5;
UPDATE RESERVATION
    SET NO_TICKETS = 5
    WHERE RESERVATION_ID = 6;
UPDATE RESERVATION
    SET NO TICKETS = 1
    WHERE RESERVATION_ID = 7;
UPDATE RESERVATION
    SET NO_TICKETS = 3
    WHERE RESERVATION_ID = 8;
UPDATE RESERVATION
    SET NO_TICKETS = 1
    WHERE RESERVATION_ID = 9;
UPDATE RESERVATION
    SET NO_TICKETS = 4
    WHERE RESERVATION_ID = 10;
COMMIT
```

Kilka eksperymentów związanych ze wstawianiem, modyfikacją i usuwaniem danych oraz wykorzystaniem transakcji

1. Dodanie rezerwacji i jej anulowanie w ramach jednej transakcji

```
SET TRANSACTION READ WRITE;
INSERT INTO reservation (trip_id, person_id, status, no_tickets) VALUES (1, 3,
'N', 1);
ROLLBACK;
```

Zdjęcie pokazujące zmiany w bazie danych:

2. Zmiana statusu rezerwacji i zapis do loga

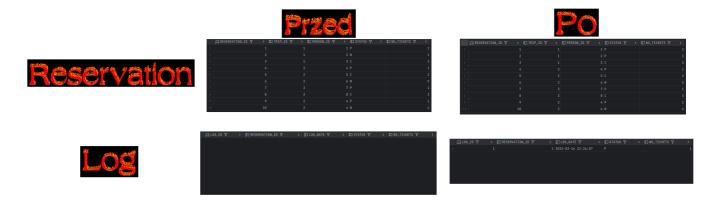
```
SET TRANSACTION READ WRITE;

UPDATE reservation SET status = 'P' WHERE reservation_id = 2;

INSERT INTO log (reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    SELECT RESERVATION_ID, SYSDATE, STATUS, NO_TICKETS FROM RESERVATION WHERE RESERVATION_ID = 2;

COMMIT;
```

Zdjęcie pokazujące zmiany w bazie danych:

3. Przykład wycofania transakcji w przypadku błędu (próba dodania więcej biletów niż dostępnych miejsc)

```
SET TRANSACTION READ WRITE;
DECLARE
    v_max_places INT;
    v_reserved INT;
    v number of tickets INT;
BEGIN
    v_number_of_tickets := 2;
    SELECT max_no_places INTO v_max_places FROM trip WHERE trip_id = 1;
    SELECT COALESCE(SUM(no_tickets), ₀) INTO v_reserved FROM reservation WHERE
trip_id = 1 AND status != 'C';
    IF v_reserved + v_number_of_tickets > v_max_places THEN
        ROLLBACK;
    ELSE
        INSERT INTO reservation (trip_id, person_id, status, no_tickets) VALUES
(1, 5, 'N', v_number_of_tickets);
        COMMIT;
    END IF;
END;
```

Zdjęcie pokazujące zmiany w bazie danych:

Wysoki indeks nowej rezerwacji spowodowany jest wcześniejszą próbą dodania przykładowych danych do tabeli, które się zdublowały niestety

Transkacje - co i jak

Transakcja w bazie danych to zbiór operacji, które są wykonywane jako jedna, niepodzielna jednostka. Oznacza to, że wszystkie zmiany dokonane w ramach transakcji muszą zostać zatwierdzone (commit) lub wycofane (rollback) w przypadku błędu.

COMMIT – zatwierdza wszystkie operacje wykonane w ramach transakcji, czyniąc zmiany trwałymi. Po wykonaniu COMMIT nie można już cofnąć zmian. ROLLBACK – cofa wszystkie operacje wykonane w bieżącej transakcji, przywracając stan bazy sprzed jej rozpoczęcia.

Jeśli w trakcie wykonywania transakcji wystąpi błąd wykonuje się automatyczne wycofanie (rollback). Możemy oczywiście założyć możliwość takiego błędu, złapać go i zrobić co chcemy wtedy.

Oracle PL/SQL oraz *MS Sqlserver T-SQL* mają podobne mechanizmy transakcyjne, ale różnią się składnią i sposobem zarządzania sesjami oraz błędami. Oracle domyślnie zaczyna transakcję automatycznie, podczas gdy w SQL Server trzeba ją jawnie rozpocząć.

Zadanie 1 - widoki

Tworzenie widoków. Należy przygotować kilka widoków ułatwiających dostęp do danych. Należy zwrócić uwagę na strukturę kodu (należy unikać powielania kodu)

Widoki:

- vw_reservation
  - widok łączy dane z tabel: trip, person, reservation
  - zwracane dane: reservation_id, country, trip_date, trip_name, firstname, lastname, status, trip_id, person_id, no_tickets
- vw_trip
  - o widok pokazuje liczbę wolnych miejsc na każdą wycieczkę

```
    zwracane dane: trip_id, country, trip_date, trip_name, max_no_places,
no_available_places (liczba wolnych miejsc)
```

- vw_available_trip
  - podobnie jak w poprzednim punkcie, z tym że widok pokazuje jedynie dostępne wycieczki (takie które są w przyszłości i są na nie wolne miejsca)

Proponowany zestaw widoków można rozbudować wedle uznania/potrzeb

- np. można dodać nowe/pomocnicze widoki, funkcje
- np. można zmienić def. widoków, dodając nowe/potrzebne pola

Zadanie 1 - rozwiązanie

Dla vw_reservation:

A rezultatem uruchomienia tego widoku jest:


```
| DRESERVATION_IO | COUNTRY | COUNTR
```

Dla vw_trip:

```
create view vw_trip
as
    SELECT UNIQUE t.trip_id, country, trip_date, trip_name, max_no_places,
(max_no_places - NVL(SUM(r.no_tickets), 0)) as no_available_places
    FROM trip t
```

```
LEFT JOIN reservation r ON t.trip_id = r.trip_id AND status != 'C'
GROUP BY t.trip_id, country, trip_date, trip_name, max_no_places,
max_no_places;
commit;
```

A rezultatem uruchomienia tego widoku jest:

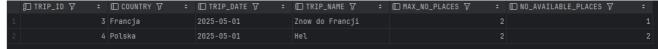
	∏ TRIP_ID ▽	‡	□ COUNTRY 🎖 💠	☐ TRIP_DATE 🎖 💠	Œ	□TRIP_NAME 🏹 🗼 🗧	□ MAX_NO_PLACES 🎖 💠	□ NO_AVAILABLE_PLACES ▽	‡
1			Francja	2023-09-12	Wy	ycieczka do Paryza			
2			Polska	2025-05-03	Pi	iekny Krakow			-8
3			Francja	2025-05-01	Zr	now do Francji			
4			Polska	2025-05-01	Не	el			

Dla vw_available_trip:

```
create view vw_available_trip
as
    SELECT *
    FROM vw_trip
    WHERE no_available_places > 0;
commit;
```

A rezultatem uruchomienia tego widoku jest:

Zadanie 2 - funkcje

Tworzenie funkcji pobierających dane/tabele. Podobnie jak w poprzednim przykładzie należy przygotować kilka funkcji ułatwiających dostęp do danych

Procedury:

- f_trip_participants
  - o zadaniem funkcji jest zwrócenie listy uczestników wskazanej wycieczki
  - parametry funkcji: trip_id

funkcja zwraca podobny zestaw danych jak widok vw eservation

- f_person_reservations
  - o zadaniem funkcji jest zwrócenie listy rezerwacji danej osoby
  - parametry funkcji: person_id
  - funkcja zwraca podobny zestaw danych jak widok vw_reservation
- f_available_trips_to
  - zadaniem funkcji jest zwrócenie listy wycieczek do wskazanego kraju, dostępnych w zadanym okresie czasu (od date_from do date_to)
  - parametry funkcji: country, date_from, date_to

Funkcje powinny zwracać tabelę/zbiór wynikowy. Należy rozważyć dodanie kontroli parametrów, (np. jeśli parametrem jest trip_id to można sprawdzić czy taka wycieczka istnieje). Podobnie jak w przypadku widoków należy zwrócić uwagę na strukturę kodu

Czy kontrola parametrów w przypadku funkcji ma sens?

• jakie są zalety/wady takiego rozwiązania?

Proponowany zestaw funkcji można rozbudować wedle uznania/potrzeb

• np. można dodać nowe/pomocnicze funkcje/procedury

Zadanie 2 - rozwiązanie

f_trip_participants

```
create or replace function f_trip_participants(trip_id int)
    return persons_on_trip_table
as
    result persons_on_trip_table;
begin

SELECT person_on_trip(res.firstname, res.lastname)
    bulk collect
    into result
    from vw_reservation res
    where res.trip_id = f_trip_participants.trip_id and res.status != 'C';
    return result;
end;
/
```

A rezultatem uruchomienia tej funkcji dla trip_id = 1 jest:

f_person_reservations

```
create or replace function f_person_reservations(person_id int)
    return trips_table
as
    result trips_table;
begin

SELECT trip_object(res.TRIP_ID, res.TRIP_NAME)
    bulk collect
    into result
    from vw_reservation res
    where res.PERSON_ID = f_person_reservations.person_id and res.status != 'C';
    return result;
end;
//
```

A rezultatem uruchomienia tej funkcji dla person_id = 1 jest:

f_available_trips_to

```
create or replace function f_available_trips_to(country varchar2, date_from date,
date_to date)
    return trips_table
as
    result trips_table;
begin

SELECT trip_object(avt.TRIP_ID, avt.TRIP_NAME)
    bulk collect
    into result
    from vw_available_trip avt
    where (avt.COUNTRY = f_available_trips_to.country) and (avt.TRIP_DATE BETWEEN
f_available_trips_to.date_from and f_available_trips_to.date_to);
    return result;
end;
/
```

A rezultatem uruchomienia tej funkcji dla country = 'Polska', date_from = 01-01-2025, date_to = 01-01-2026 jest:

Zadanie 3 - procedury

Tworzenie procedur modyfikujących dane. Należy przygotować zestaw procedur pozwalających na modyfikację danych oraz kontrolę poprawności ich wprowadzania

Procedury

- p_add_reservation
  - o zadaniem procedury jest dopisanie nowej rezerwacji
  - parametry: trip_id, person_id, no_tickets
  - o procedura powinna kontrolować czy wycieczka jeszcze się nie odbyła, i czy sa wolne miejsca
  - o procedura powinna również dopisywać inf. do tabeli log
- `p_modify_reservation_status

- o zadaniem procedury jest zmiana statusu rezerwacji
- o parametry: reservation_id, status
- procedura powinna kontrolować czy możliwa jest zmiana statusu, np. zmiana statusu już anulowanej wycieczki (przywrócenie do stanu aktywnego nie zawsze jest możliwa – może już nie być miejsc)
- o procedura powinna również dopisywać inf. do tabeli log
- `p_modify_reservation
  - zadaniem procedury jest zmiana statusu rezerwacji
  - o parametry: reservation id, no iickets
  - procedura powinna kontrolować czy możliwa jest zmiana liczby sprzedanych/zarezerwowanych biletów – może już nie być miejsc
  - o procedura powinna również dopisywać inf. do tabeli log
- p_modify_max_no_places
  - zadaniem procedury jest zmiana maksymalnej liczby miejsc na daną wycieczkę
  - o parametry: trip_id, max_no_places
  - nie wszystkie zmiany liczby miejsc są dozwolone, nie można zmniejszyć liczby miejsc na wartość poniżej liczby zarezerwowanych miejsc

Należy rozważyć użycie transakcji

Należy zwrócić uwagę na kontrolę parametrów (np. jeśli parametrem jest trip_id to należy sprawdzić czy taka wycieczka istnieje, jeśli robimy rezerwację to należy sprawdzać czy są wolne miejsca itp..)

Proponowany zestaw procedur można rozbudować wedle uznania/potrzeb

• np. można dodać nowe/pomocnicze funkcje/procedury

Zadanie 3 - rozwiązanie

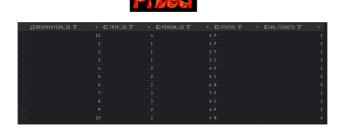
p_add_reservation

```
create PROCEDURE p_add_reservation(
   p trip id IN trip.trip id%TYPE,
   p_person_id IN person.person_id%TYPE,
   p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
) AS
   v trip date trip.trip date%TYPE;
   v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
   v reserved NUMBER;
   v available NUMBER;
   v_trip_exists NUMBER;
   v_person_exists NUMBER;
   e_past_trip EXCEPTION;
   e_no_available_places EXCEPTION;
   e_trip_not_exists EXCEPTION;
   e_person_not_exists EXCEPTION;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje
```

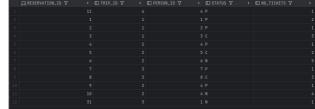
```
SELECT COUNT(*) INTO v_trip_exists FROM trip WHERE trip_id = p_trip_id;
    IF v_trip_exists = 0 THEN
        RAISE e_trip_not_exists;
    END IF;
    -- Sprawdzenie czy osoba istnieje
    SELECT COUNT(*) INTO v_person_exists FROM person WHERE person_id =
p_person_id;
   IF v_person_exists = 0 THEN
       RAISE e_person_not_exists;
    END IF;
    -- Pobranie daty wycieczki i maksymalnej liczby miejsc
    SELECT trip_date, max_no_places INTO v_trip_date, v_max_places
    FROM trip
   WHERE trip_id = p_trip_id;
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
        RAISE e_past_trip;
    END IF;
    -- Obliczenie zajętych miejsc (tylko rezerwacje ze statusem N lub P)
    SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅) INTO v_reserved
    FROM reservation
   WHERE trip_id = p_trip_id AND status IN ('N', 'P');
    -- Obliczenie dostępnych miejsc
    v_available := v_max_places - v_reserved;
    -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
    IF p no tickets > v available THEN
        RAISE e_no_available_places;
    END IF;
    -- Dodanie rezerwacji
    INSERT INTO reservation(trip_id, person_id, status, no_tickets)
   VALUES(p_trip_id, p_person_id, 'N', p_no_tickets);
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation id, log date, status, no tickets)
    VALUES(s_reservation_seq.currval, SYSDATE, 'N', p_no_tickets);
    -- Zatwierdzenie transakcji
    COMMIT;
EXCEPTION
   WHEN e_past_trip THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można zarezerwować wycieczki, która
już się odbyła.');
   WHEN e_no_available_places THEN
        ROLLBACK;
        RAISE APPLICATION ERROR(-20002, 'Nie ma wystarczającej liczby wolnych
```

```
miejsc na wycieczce.');
   WHEN e_trip_not_exists THEN
        ROLLBACK;
      RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje.');
WHEN e_person_not_exists THEN
      ROLLBACK;
      RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Osoba o podanym ID nie istnieje.');
WHEN OTHERS THEN
      ROLLBACK;
      RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił błąd: ' || SQLERRM);
END p_add_reservation;
//
```

Dodanie rezerwacji na wycieczkę o id = 3 przez osobę o id = 1 na 1 bilet skutkuje:

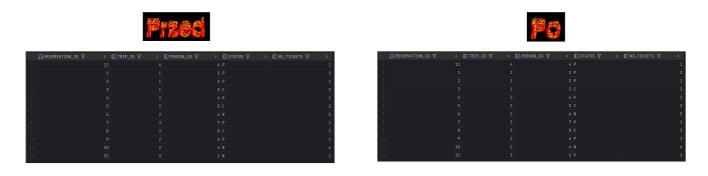
p_modify_reservation_status

```
create PROCEDURE p_modify_reservation_status(
    p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
    p status IN reservation.status%TYPE
) AS
    v old status reservation.status%TYPE;
    v trip id reservation.trip id%TYPE;
    v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
    v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
    v_no_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
    v_reserved NUMBER;
    v_available NUMBER;
    v_reservation_exists NUMBER;
    e_reservation_not_exists EXCEPTION;
    e_invalid_status EXCEPTION;
    e_no_available_places EXCEPTION;
    e past trip EXCEPTION;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy rezerwacja istnieje
    SELECT COUNT(*) INTO v_reservation_exists FROM reservation WHERE
reservation_id = p_reservation_id;
    IF v_reservation_exists = 0 THEN
        RAISE e_reservation_not_exists;
    END IF;
```

```
-- Pobranie aktualnego statusu i liczby biletów w rezerwacji
    SELECT status, trip_id, no_tickets
    INTO v_old_status, v_trip_id, v_no_tickets
    FROM reservation
    WHERE reservation id = p reservation id;
    -- Nie można zmienić statusu na ten sam
    IF v_old_status = p_status THEN
       RETURN;
    END IF;
    -- Pobranie daty wycieczki i maksymalnej liczby miejsc
    SELECT trip_date, max_no_places INTO v_trip_date, v_max_places
    FROM trip
   WHERE trip_id = v_trip_id;
    -- Jeśli zmieniamy status z anulowanego (C) na nowy (N) lub potwierdzony (P)
    -- lub z potwierdzonego (P) na nowy (N)
    IF (v_old_status = 'C' AND p_status IN ('N', 'P')) OR
       (v_old_status = 'P' AND p_status = 'N') THEN
        -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
        IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
           RAISE e_past_trip;
        END IF;
        -- Obliczenie zajętych miejsc (tylko rezerwacje ze statusem N lub P)
        SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅) INTO v_reserved
        FROM reservation
        WHERE trip id = v trip id AND status IN ('N', 'P') AND reservation id !=
p_reservation_id;
        -- Obliczenie dostępnych miejsc
        v_available := v_max_places - v_reserved;
        -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
        IF v no tickets > v available THEN
            RAISE e_no_available_places;
        END IF;
    END IF;
    -- Aktualizacja statusu rezerwacji
    UPDATE reservation
    SET status = p status
    WHERE reservation_id = p_reservation_id;
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES(p_reservation_id, SYSDATE, p_status, v_no_tickets);
    -- Zatwierdzenie transakcji
    COMMIT;
```

```
EXCEPTION
    WHEN e_reservation_not_exists THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje.');
    WHEN e invalid status THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Nieprawidłowy status rezerwacji.');
    WHEN e no available places THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Nie ma wystarczającej liczby wolnych
miejsc na wycieczce.');
   WHEN e_past_trip THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można zmienić statusu dla wycieczki,
która już się odbyła.');
   WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE APPLICATION ERROR(-20000, 'Wystapił błąd: ' | SQLERRM);
END p_modify_reservation_status;
```

Procedura wykonana z id rezerwacji = 31 i statusem = 'P':

$p\_modify\_reservation$

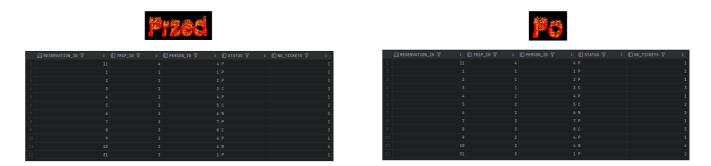
```
create PROCEDURE p_modify_reservation(
    p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
    p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
) AS

    v_old_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
    v_status reservation.status%TYPE;
    v_trip_id reservation.trip_id%TYPE;
    v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
    v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
    v_reserved NUMBER;
    v_available NUMBER;
    v_reservation_exists NUMBER;
    e_reservation_not_exists EXCEPTION;
    e_no_available_places EXCEPTION;
```

```
e_past_trip EXCEPTION;
    e_canceled_reservation EXCEPTION;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy rezerwacja istnieje
    SELECT COUNT(*) INTO v reservation exists FROM reservation WHERE
reservation_id = p_reservation_id;
    IF v_reservation_exists = 0 THEN
        RAISE e reservation not exists;
    END IF;
    -- Pobranie aktualnego statusu, liczby biletów i ID wycieczki
    SELECT status, no_tickets, trip_id
    INTO v_status, v_old_tickets, v_trip_id
    FROM reservation
   WHERE reservation_id = p_reservation_id;
    -- Nie można modyfikować anulowanej rezerwacji
    IF v status = 'C' THEN
        RAISE e_canceled_reservation;
    END IF;
    -- Jeśli liczba biletów się nie zmienia
    IF v_old_tickets = p_no_tickets THEN
        RETURN;
    END IF;
    -- Pobranie daty wycieczki i maksymalnej liczby miejsc
    SELECT trip_date, max_no_places INTO v_trip_date, v_max_places
    FROM trip
   WHERE trip_id = v_trip_id;
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się już nie odbyła
    IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
        RAISE e_past_trip;
    END IF;
    -- Jeśli zwiększamy liczbę biletów
    IF p no tickets > v old tickets THEN
        -- Obliczenie zajętych miejsc (tylko rezerwacje ze statusem N lub P)
        SELECT NVL(SUM(no_tickets), 0) INTO v_reserved
        FROM reservation
        WHERE trip_id = v_trip_id AND status IN ('N', 'P') AND reservation_id !=
p_reservation_id;
        -- Obliczenie dostępnych miejsc
        v_available := v_max_places - v_reserved;
        -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
        IF (p_no_tickets - v_old_tickets) > v_available THEN
            RAISE e_no_available_places;
        END IF;
    END IF;
    -- Aktualizacja liczby biletów
```

```
UPDATE reservation
    SET no_tickets = p_no_tickets
    WHERE reservation_id = p_reservation_id;
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES(p_reservation_id, SYSDATE, v_status, p_no_tickets);
    -- Zatwierdzenie transakcji
    COMMIT;
EXCEPTION
   WHEN e_reservation_not_exists THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje.');
    WHEN e_no_available_places THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Nie ma wystarczającej liczby wolnych
miejsc na wycieczce.');
   WHEN e_past_trip THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można modyfikować rezerwacji dla
wycieczki, która już się odbyła.');
   WHEN e_canceled_reservation THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20007, 'Nie można modyfikować anulowanej
rezerwacji.');
   WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20000, 'Wystąpił błąd: ' || SQLERRM);
END p modify reservation;
```

Procedura wykonana z id rezerwacji = 31 i numerem biletów = 2:

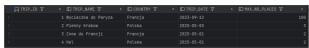
p_modify_max_no_places

```
create PROCEDURE p_modify_max_no_places(
    p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
```

```
p_max_no_places IN trip.max_no_places%TYPE
) AS
    v_reserved NUMBER;
   v_trip_exists NUMBER;
    e trip not exists EXCEPTION;
   e_invalid_places EXCEPTION;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje
    SELECT COUNT(*) INTO v_trip_exists FROM trip WHERE trip_id = p_trip_id;
    IF v_trip_exists = 0 THEN
        RAISE e_trip_not_exists;
    END IF;
    -- Obliczenie zajętych miejsc (tylko rezerwacje ze statusem N lub P)
    SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅) INTO v_reserved
    FROM reservation
   WHERE trip_id = p_trip_id AND status IN ('N', 'P');
    -- Sprawdzenie czy nowa liczba miejsc nie jest mniejsza od liczby
zarezerwowanych miejsc
    IF p_max_no_places < v_reserved THEN</pre>
        RAISE e_invalid_places;
    END IF;
    -- Aktualizacja maksymalnej liczby miejsc
    UPDATE trip
    SET max_no_places = p_max_no_places
   WHERE trip_id = p_trip_id;
    -- Zatwierdzenie transakcji
    COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN e_trip_not_exists THEN
        ROLLBACK;
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje.');
    WHEN e_invalid_places THEN
        ROLLBACK;
        RAISE APPLICATION ERROR(-20008, 'Nie można zmniejszyć liczby miejsc
poniżej liczby już zarezerwowanych miejsc.');
   WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE APPLICATION ERROR(-20000, 'Wystąpił błąd: ' | SQLERRM);
END p modify max no places;
```

Procedura wykonana z id wycieczki = 3 i liczbą miejsc = 15:

Zadanie 4 - triggery

Zmiana strategii zapisywania do dziennika rezerwacji. Realizacja przy pomocy triggerów

Należy wprowadzić zmianę, która spowoduje, że zapis do dziennika będzie realizowany przy pomocy trigerów

Triggery:

- trigger/triggery obsługujące
  - o dodanie rezerwacji
  - o zmianę statusu
  - zmianę liczby zarezerwowanych/kupionych biletów
- trigger zabraniający usunięcia rezerwacji

Oczywiście po wprowadzeniu tej zmiany należy "uaktualnić" procedury modyfikujące dane.

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych procedur (dodając do nazwy dopisek 4 - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności

Należy przygotować procedury: p_add_reservation_4, p_modify_reservation_status_4, p_modify_reservation_4

Zadanie 4 - rozwiązanie

Triggery wykonujące zadane polecenia:

trg_add_reservation

```
-- Trigger obsługujący dodanie nowej rezerwacji

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_add_reservation

AFTER INSERT ON reservation

FOR EACH ROW

BEGIN
-- Dodanie wpisu do dziennika

INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)

VALUES (:new.reservation_id, SYSDATE, :new.status, :new.no_tickets);

END;

/
```

trg_modify_reservation_status

```
-- Trigger obsługujący zmianę statusu rezerwacji

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_modify_reservation_status

AFTER UPDATE OF status ON reservation

FOR EACH ROW

BEGIN
-- Dodanie wpisu do dziennika po zmianie statusu

INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)

VALUES (:new.reservation_id, SYSDATE, :new.status, :new.no_tickets);

END;

/
```

trg_modify_reservation_tickets

```
-- Trigger obsługujący zmianę liczby biletów

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_modify_reservation_tickets

AFTER UPDATE OF no_tickets ON reservation

FOR EACH ROW

WHEN (OLD.no_tickets != NEW.no_tickets)

BEGIN
-- Dodanie wpisu do dziennika po zmianie liczby biletów

INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)

VALUES (:new.reservation_id, SYSDATE, :new.status, :new.no_tickets);

END;

/
```

trg_prevent_reservation_delete

```
-- Trigger zabraniający usunięcia rezerwacji

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_prevent_reservation_delete

BEFORE DELETE ON reservation

FOR EACH ROW

BEGIN
-- Zgłoszenie błędu zabraniającego usunięcia

RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Usuwanie rezerwacji jest zabronione.');

END;

/
```

Zmodyfikowane procedury:

p_add_reservation_4

```
create PROCEDURE p_add_reservation_4(
p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
p_person_id IN person.person_id%TYPE,
p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
)
```

```
AS
v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
v_reserved_places NUMBER;
v available places NUMBER;
BEGIN
-- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje
SELECT trip_date, max_no_places
INTO v_trip_date, v_max_places
FROM trip
WHERE trip_id = p_trip_id;
-- Sprawdzenie czy wycieczka już się nie odbyła
IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Nie można zarezerwować miejsca na wycieczkę,
która już się odbyła.');
END IF;
-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc
SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅)
INTO v_reserved_places
FROM reservation
WHERE trip_id = p_trip_id
AND status IN ('N', 'P'); -- tylko aktywne rezerwacje (nowe i opłacone)
-- Obliczenie dostępnych miejsc
v_available_places := v_max_places - v_reserved_places;
-- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
IF v_available_places < p_no_tickets THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce.');
END IF;
-- Dodanie rezerwacji
INSERT INTO reservation(trip_id, person_id, status, no_tickets)
VALUES (p_trip_id, p_person_id, 'N', p_no_tickets);
-- Nie musimy już jawnie dodawać wpisu do dziennika, zajmie się tym trigger
COMMIT;
EXCEPTION
WHEN NO DATA FOUND THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Nie znaleziono wycieczki o podanym ID.');
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
```

p_modify_reservation_4

```
create PROCEDURE p modify reservation 4(
p reservation id IN reservation.reservation id%TYPE,
p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
)
AS
v_current_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
v_status reservation.status%TYPE;
v_trip_id trip.trip_id%TYPE;
v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
v_reserved_places NUMBER;
v available places NUMBER;
v_ticket_diff NUMBER;
BEGIN
-- Pobranie informacji o rezerwacji
SELECT r.no_tickets, r.status, r.trip_id, t.max_no_places
INTO v_current_tickets, v_status, v_trip_id, v_max_places
FROM reservation r
JOIN trip t ON r.trip_id = t.trip_id
WHERE r.reservation_id = p_reservation_id;
-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie jest anulowana
IF v_status = 'C' THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Nie można modyfikować anulowanej rezerwacji.');
END IF;
-- Obliczenie różnicy w liczbie biletów
v ticket_diff := p_no_tickets - v_current_tickets;
-- Jeśli zwiększamy liczbę biletów, musimy sprawdzić dostępność miejsc
IF v_ticket_diff > 0 THEN
-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc
SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅)
INTO v_reserved_places
FROM reservation
WHERE trip id = v trip id
AND status IN ('N', 'P')
AND reservation id != p reservation id; -- nie licząc modyfikowanej rezerwacji
-- Obliczenie dostępnych miejsc
v_available_places := v_max_places - v_reserved_places - v_current_tickets;
-- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
IF v_available_places < v_ticket_diff THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce.');
END IF;
END IF;
-- Aktualizacja liczby biletów
UPDATE reservation
SET no tickets = p no tickets
WHERE reservation_id = p_reservation_id;
```

```
-- Nie musimy już jawnie dodawać wpisu do dziennika, zajmie się tym trigger

COMMIT;
EXCEPTION
WHEN NO_DATA_FOUND THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Nie znaleziono rezerwacji o podanym ID.');
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
/
```

p_modify_reservation_status_4

```
create PROCEDURE p_modify_reservation_status_4(
p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
p_status IN reservation.status%TYPE
)
AS
v current status reservation.status%TYPE;
v_trip_id trip.trip_id%TYPE;
v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
v_reserved_places NUMBER;
v_available_places NUMBER;
v_no_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
BEGIN
-- Pobranie informacji o rezerwacji
SELECT r.status, r.trip id, r.no tickets, t.trip date, t.max no places
INTO v_current_status, v_trip_id, v_no_tickets, v_trip_date, v_max_places
FROM reservation r
JOIN trip t ON r.trip id = t.trip id
WHERE r.reservation_id = p_reservation_id;
-- Sprawdzenie czy można zmienić status
IF v_current_status = 'C' AND p_status IN ('N', 'P') THEN
-- Próba przywrócenia anulowanej rezerwacji - musimy sprawdzić dostępność miejsc
-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc
SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅)
INTO v_reserved_places
FROM reservation
WHERE trip id = v trip id
AND status IN ('N', 'P')
AND reservation_id != p_reservation_id; -- nie licząc modyfikowanej rezerwacji
-- Obliczenie dostępnych miejsc
v_available_places := v_max_places - v_reserved_places;
-- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
IF v_available_places < v_no_tickets THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
```

```
wycieczce.');
END IF;
END IF;
-- Aktualizacja statusu rezerwacji
UPDATE reservation
SET status = p_status
WHERE reservation_id = p_reservation_id;
-- Nie musimy już jawnie dodawać wpisu do dziennika, zajmie się tym trigger
COMMIT;
EXCEPTION
WHEN NO_DATA_FOUND THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Nie znaleziono rezerwacji o podanym ID.');
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
```

Gdy próbujemy usunąć rekord w rezerwacjach dostajemy błąd:

[72000][20001] ORA-20001: Usuwanie rezerwacji jest zabronione. ORA-06512: przy "BD_419537.TRG_PREVENT_RESERVATION_DELETE", linia 3 ORA-04088: błąd w trakcie wykonywania wyzwalacza 'BD_419537.TRG_PREVENT_RESERVATION_DELETE'

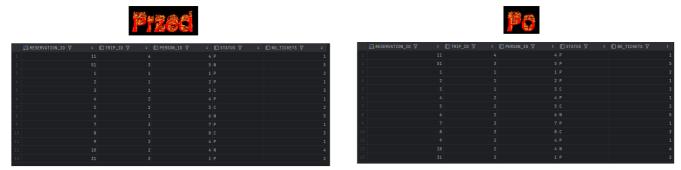
Dodanie rezerwacji na wycieczkę o id = 3, przez osobę o id = 5 oraz liczbą biletów = 5:

Position: 12

Modyfikacja statusu rezerwacji id = 51 na status = 'P':

Modyfikacja liczby biletów na = 2 dla rezerwacji id = 51:

Zadanie 5 - triggery

Zmiana strategii kontroli dostępności miejsc. Realizacja przy pomocy triggerów

Należy wprowadzić zmianę, która spowoduje, że kontrola dostępności miejsc na wycieczki (przy dodawaniu nowej rezerwacji, zmianie statusu) będzie realizowana przy pomocy trigerów

Triggery:

- Trigger/triggery obsługujące:
  - dodanie rezerwacji
  - o zmianę statusu
  - zmianę liczby zakupionych/zarezerwowanych miejsc/biletów

Oczywiście po wprowadzeniu tej zmiany należy "uaktualnić" procedury modyfikujące dane.

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych procedur (np. dodając do nazwy dopisek 5 - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

Należy przygotować procedury: p_add_reservation_5, p_modify_reservation_status_5, p_modify_reservation_status_5

Zadanie 5 - rozwiązanie

Triggerry:

trg_check_available_places_insert

```
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_check_available_places_insert
BEFORE INSERT ON reservation
FOR EACH ROW
DECLARE
v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
v_reserved_places NUMBER;
v_available_places NUMBER;
BEGIN
-- Pobranie informacji o wycieczce
SELECT trip_date, max_no_places
INTO v_trip_date, v_max_places
FROM trip
WHERE trip_id = :new.trip_id;
-- Sprawdzenie czy wycieczka już się nie odbyła
IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Nie można zarezerwować miejsca na wycieczkę,
która już się odbyła.');
END IF;
-- Jeśli rezerwacja jest aktywna (status N lub P), sprawdzamy dostępność miejsc
IF :new.status IN ('N', 'P') THEN
-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc
SELECT NVL(SUM(no_tickets), 0)
INTO v_reserved_places
FROM reservation
WHERE trip id = :new.trip id
AND status IN ('N', 'P');
-- Obliczenie dostępnych miejsc
v_available_places := v_max_places - v_reserved_places;
-- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
IF v_available_places < :new.no_tickets THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce.');
END IF;
END IF;
EXCEPTION
WHEN NO DATA FOUND THEN
RAISE APPLICATION ERROR(-20004, 'Nie znaleziono wycieczki o podanym ID.');
END;
```

trg_check_available_places_update

```
-- Trigger do kontroli dostępności miejsc przy zmianie statusu lub liczby biletów
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg check available places update
BEFORE UPDATE OF status, no_tickets ON reservation
FOR EACH ROW
DECLARE
v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
v_max_places trip.max_no_places%TYPE;
v_reserved_places NUMBER;
v_available_places NUMBER;
v_ticket_diff NUMBER := 0;
BEGIN
-- Pobranie informacji o wycieczce
SELECT trip_date, max_no_places
INTO v_trip_date, v_max_places
FROM trip
WHERE trip_id = :new.trip_id;
-- Jeśli zmieniamy status z anulowanego (C) na aktywny (N lub P)
IF :old.status = 'C' AND :new.status IN ('N', 'P') THEN
-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc (bez uwzględniania tej rezerwacji)
SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅)
INTO v_reserved_places
FROM reservation
WHERE trip_id = :new.trip_id
AND status IN ('N', 'P')
AND reservation_id != :new.reservation_id;
-- Obliczenie dostępnych miejsc
v_available_places := v_max_places - v_reserved_places;
-- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
IF v_available_places < :new.no_tickets THEN</pre>
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce.');
END IF;
END IF;
-- Jeśli zmieniamy liczbę biletów i rezerwacja jest aktywna
IF :old.no tickets != :new.no tickets AND :new.status IN ('N', 'P') THEN
-- Obliczenie różnicy w liczbie biletów
v ticket diff := :new.no tickets - :old.no tickets;
-- Jeśli zwiększamy liczbę biletów
IF v ticket diff > 0 THEN
-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc (bez uwzględniania tej rezerwacji)
SELECT NVL(SUM(no_tickets), ∅)
INTO v reserved places
FROM reservation
WHERE trip_id = :new.trip_id
AND status IN ('N', 'P')
AND reservation_id != :new.reservation_id;
-- Obliczenie dostępnych miejsc
```

```
v_available_places := v_max_places - v_reserved_places - :old.no_tickets;

-- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
IF v_available_places < v_ticket_diff THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce.');
END IF;
END IF;
END IF;
END IF;
EXCEPTION
WHEN NO_DATA_FOUND THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Nie znaleziono wycieczki o podanym ID.');
END;
//</pre>
```

p_add_reservation_5

```
-- Zmodyfikowana procedura dodawania rezerwacji (wersja 5)
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p add reservation 5(
p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
p_person_id IN person.person_id%TYPE,
p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
AS
BEGIN
-- Sprawdzenie czy osoba istnieje
DECLARE
v_person_exists NUMBER;
BEGIN
SELECT COUNT(*)
INTO v_person_exists
FROM person
WHERE person_id = p_person_id;
IF v person exists = 0 THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20007, 'Nie znaleziono osoby o podanym ID.');
END IF;
END;
-- Dodanie rezerwacji - kontrolę dostępności miejsc obsługuje trigger
INSERT INTO reservation(trip_id, person_id, status, no_tickets)
VALUES (p_trip_id, p_person_id, 'N', p_no_tickets);
COMMIT;
EXCEPTION
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
/
```

```
-- Zmodyfikowana procedura zmiany statusu rezerwacji (wersja 5)
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status_5(
p reservation id IN reservation.reservation id%TYPE,
p_status IN reservation.status%TYPE
)
AS
v_exists NUMBER;
BEGIN
-- Sprawdzenie czy rezerwacja istnieje
SELECT COUNT(*)
INTO v_exists
FROM reservation
WHERE reservation_id = p_reservation_id;
IF v_{exists} = 0 THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Nie znaleziono rezerwacji o podanym ID.');
END IF;
-- Aktualizacja statusu rezerwacji - kontrolę dostępności miejsc obsługuje trigger
UPDATE reservation
SET status = p_status
WHERE reservation_id = p_reservation_id;
COMMIT;
EXCEPTION
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
/
```

p_modify_reservation_5

```
-- Zmodyfikowana procedura zmiany liczby biletów (wersja 5)
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_5(
p reservation id IN reservation.reservation id%TYPE,
p no tickets IN reservation.no tickets%TYPE
)
AS
v exists NUMBER;
v_status reservation.status%TYPE;
BEGIN
-- Sprawdzenie czy rezerwacja istnieje i pobranie jej statusu
SELECT COUNT(*), MAX(status)
INTO v_exists, v_status
FROM reservation
WHERE reservation_id = p_reservation_id;
IF v_exists = 0 THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Nie znaleziono rezerwacji o podanym ID.');
```

```
END IF;

-- Sprawdzenie czy rezerwacja nie jest anulowana
IF v_status = 'C' THEN
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20006, 'Nie można modyfikować anulowanej rezerwacji.');
END IF;

-- Aktualizacja liczby biletów - kontrolę dostępności miejsc obsługuje trigger
UPDATE reservation
SET no_tickets = p_no_tickets
WHERE reservation_id = p_reservation_id;

COMMIT;
EXCEPTION
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
/
```

Tutaj wydaje nam się, iż dodanie zdjęć pokazujących zmiany w tabelach po wykonaniu procedur jest zbędne bo pokazaliśmy te same zdjęcia już dwa razy wcześniej.

Zadanie 6

Zmiana struktury bazy danych. W tabeli trip należy dodać redundantne pole no_available_places. Dodanie redundantnego pola uprości kontrolę dostępnych miejsc, ale nieco skomplikuje procedury dodawania rezerwacji, zmiany statusu czy też zmiany maksymalnej liczby miejsc na wycieczki.

Należy przygotować polecenie/procedurę przeliczającą wartość pola no_available_places dla wszystkich wycieczek (do jednorazowego wykonania)

Obsługę pola no_available_places można zrealizować przy pomocy procedur lub triggerów

Należy zwrócić uwagę na spójność rozwiązania.

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych widoków/procedur/triggerów (np. dodając do nazwy dopisek 6 - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

zmiana struktury tabeli

```
alter table trip add
no_available_places int null
```

polecenie przeliczające wartość no_available_places

 należy wykonać operację "przeliczenia" liczby wolnych miejsc i aktualizacji pola no_available_places

Zadanie 6 - rozwiązanie

Procedura przeliczająca wartość no_available_places dla wszystkich wycieczek:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_calculate_available_places
AS
BEGIN
-- Dla każdej wycieczki:
-- 1. Obliczamy liczbę zarezerwowanych miejsc (z rezerwacji o statusie N lub P)
-- 2. Aktualizujemy pole no available places = max_no_places - zarezerwowane
miejsca
UPDATE trip t
SET no_available_places = (
SELECT t.max_no_places - NVL(SUM(r.no_tickets), 0)
FROM reservation r
WHERE r.trip_id = t.trip_id
AND r.status IN ('N', 'P')
WHERE t.trip_id IS NOT NULL;
COMMIT;
-- Wyświetlenie potwierdzenia
DBMS_OUTPUT.PUT_LINE('Zaktualizowano liczbę dostępnych miejsc dla wszystkich
wycieczek.');
EXCEPTION
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
DBMS OUTPUT.PUT LINE('Wystąpił błąd: ' | SQLERRM);
RAISE;
END;
```

Procedura sprawdzająca poprawność wartości no_available_places:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_verify_available_places AS

v_error_count NUMBER := 0;

v_calculated NUMBER;

v_stored NUMBER;

CURSOR c_trips IS

SELECT trip_id, max_no_places, no_available_places

FROM trip;

BEGIN

FOR trip_rec IN c_trips LOOP

-- Obliczenie poprawnej wartości no_available_places
```

```
SELECT trip_rec.max_no_places - NVL(SUM(r.no_tickets), ₀)
        INTO v_calculated
        FROM reservation r
        WHERE r.trip_id = trip_rec.trip_id
        AND r.status IN ('N', 'P')
        GROUP BY trip_rec.max_no_places;
       v_stored := trip_rec.no_available_places;
        -- Sprawdzenie czy wartości się zgadzają
        IF v_calculated != v_stored THEN
            v_error_count := v_error_count + 1;
        END IF;
    END LOOP;
EXCEPTION
   WHEN OTHERS THEN
        RAISE;
END;
```

Aktualizacja widoku vw_trip i vw_available_trip dla zadania 6:

```
CREATE OR REPLACE VIEW vw_trip_6 AS

SELECT

trip_id,

country,

trip_date,

trip_name,

max_no_places,

no_available_places

FROM

trip;
```

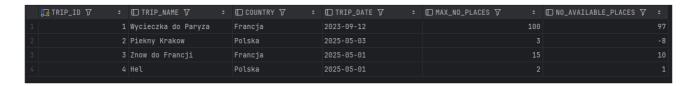
```
CREATE OR REPLACE VIEW vw_available_trip_6 AS

SELECT

trip_id,
country,
trip_date,
trip_name,
max_no_places,
no_available_places

FROM
trip
WHERE
trip_date > SYSDATE
AND no_available_places > 0;
```

Nowy wygląd tabeli TRIPS po dodaniu kolumny no_available_places:

Zadanie 6a - procedury

Obsługę pola no_available_places należy zrealizować przy pomocy procedur

- procedura dodająca rezerwację powinna aktualizować pole no_available_places w tabeli trip
- podobnie procedury odpowiedzialne za zmianę statusu oraz zmianę maksymalnej liczby miejsc na wycieczkę
- należy przygotować procedury oraz jeśli jest to potrzebne, zaktualizować triggery oraz widoki

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych widoków/procedur/triggerów (np. dodając do nazwy dopisek 6a - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

• może być potrzebne wyłączenie 'poprzednich wersji' triggerów

Zadanie 6a - rozwiązanie

p_add_reservation_6a

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p add reservation 6a(
    p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
    p_person_id IN person.person_id%TYPE,
    p no tickets IN reservation.no tickets%TYPE
) AS
    v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
    v available places trip.no available places%TYPE;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje
    SELECT trip_date, no_available_places INTO v_trip_date, v_available_places
    FROM trip
    WHERE trip_id = p_trip_id;
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się nie odbyła
    IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można dodać rezerwacji na wycieczkę,
która już się odbyła');
    END IF;
    -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
    IF v_available_places < p_no_tickets THEN</pre>
```

```
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce');
    END IF;
    -- Dodanie rezerwacji
    INSERT INTO reservation(trip_id, person_id, status, no_tickets)
    VALUES (p_trip_id, p_person_id, 'N', p_no_tickets);
    -- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc
   UPDATE trip
    SET no_available_places = no_available_places - p_no_tickets
   WHERE trip_id = p_trip_id;
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES (s_reservation_seq.currval, SYSDATE, 'N', p_no_tickets);
   COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN NO_DATA_FOUND THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje');
   WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE;
END;
```

p_modify_reservation_status_6a

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status_6a(
    p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
    p status IN reservation.status%TYPE
) AS
   v_current_status reservation.status%TYPE;
   v_trip_id trip.trip_id%TYPE;
   v_no_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
   v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
   v available places trip.no available places%TYPE;
BEGIN
    -- Pobranie bieżących danych rezerwacji
    SELECT r.status, r.trip_id, r.no_tickets, t.trip_date, t.no_available_places
    INTO v current status, v trip id, v no tickets, v trip date,
v available places
    FROM reservation r
    JOIN trip t ON r.trip id = t.trip id
   WHERE r.reservation_id = p_reservation_id;
    -- Sprawdzenie czy można zmienić status
    IF v_current_status = p_status THEN
        RETURN; -- Nic się nie zmienia, wyjście z procedury
    END IF;
```

```
-- Jeśli próbujemy zmienić status z anulowanego (C) na inny
    IF v_current_status = 'C' AND (p_status = 'N' OR p_status = 'P') THEN
        -- Sprawdzenie czy wycieczka się nie odbyła
        IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
            RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można przywrócić rezerwacji na
wycieczkę, która już się odbyła');
        END IF;
        -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
        IF v_available_places < v_no_tickets THEN</pre>
            RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce');
        END IF;
        -- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc
        UPDATE trip
        SET no_available_places = no_available_places - v_no_tickets
        WHERE trip_id = v_trip_id;
    END IF;
    -- Jeśli zmieniamy status na anulowany (C)
    IF p_status = 'C' AND v_current_status != 'C' THEN
        -- Zwiększenie liczby dostępnych miejsc
        UPDATE trip
        SET no_available_places = no_available_places + v_no_tickets
        WHERE trip_id = v_trip_id;
    END IF;
    -- Aktualizacja statusu rezerwacji
    UPDATE reservation
    SET status = p status
    WHERE reservation_id = p_reservation_id;
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES (p_reservation_id, SYSDATE, p_status, v_no_tickets);
    COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN NO DATA FOUND THEN
        RAISE APPLICATION ERROR(-20003, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje');
    WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE;
END;
```

p_modify_reservation_6a

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_6a(
p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
```

```
) AS
    v_current_no_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
    v_status reservation.status%TYPE;
    v_trip_id trip.trip_id%TYPE;
    v trip date trip.trip date%TYPE;
    v_available_places trip.no_available_places%TYPE;
    v_tickets_diff INT;
BEGIN
    -- Pobranie bieżących danych rezerwacji
    SELECT r.no_tickets, r.status, r.trip_id, t.trip_date, t.no_available_places
    INTO v_current_no_tickets, v_status, v_trip_id, v_trip_date,
v_available_places
    FROM reservation r
    JOIN trip t ON r.trip_id = t.trip_id
    WHERE r.reservation_id = p_reservation_id;
    -- Obliczenie różnicy w liczbie biletów
    v tickets_diff := p_no_tickets - v_current_no_tickets;
    -- Sprawdzenie czy rezerwacja nie jest anulowana
    IF v status = 'C' THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Nie można modyfikować anulowanej
rezerwacji');
    END IF;
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się nie odbyła
    IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można modyfikować rezerwacji na
wycieczkę, która już się odbyła');
    END IF;
    -- Jeśli zwiększamy liczbę biletów, sprawdzamy dostępność
    IF v_tickets_diff > 0 AND v_available_places < v_tickets_diff THEN</pre>
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce');
    END IF;
    -- Aktualizacja liczby biletów
    UPDATE reservation
    SET no_tickets = p_no_tickets
    WHERE reservation id = p reservation id;
    -- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc
    UPDATE trip
    SET no available places = no available places - v tickets diff
    WHERE trip_id = v_trip_id;
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES (p_reservation_id, SYSDATE, v_status, p_no_tickets);
    COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN NO DATA FOUND THEN
```

```
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje');
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
/
```

p_modify_max_no_places_6a

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_max_no_places_6a(
    p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
    p_max_no_places IN trip.max_no_places%TYPE
) AS
   v_current_max_no_places trip.max_no_places%TYPE;
    v_current_available_places trip.no_available_places%TYPE;
   v_reserved_places INT;
BEGIN
    -- Pobranie bieżących danych wycieczki
   SELECT max no places, no available places
    INTO v_current_max_no_places, v_current_available_places
    FROM trip
   WHERE trip_id = p_trip_id;
    -- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc
    v_reserved_places := v_current_max_no_places - v_current_available_places;
    -- Sprawdzenie czy nowa liczba miejsc nie jest mniejsza od liczby
zarezerwowanych
    IF p max no places < v reserved places THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Nie można zmniejszyć liczby miejsc
poniżej liczby zarezerwowanych miejsc');
    END IF;
    -- Aktualizacja maksymalnej liczby miejsc
    UPDATE trip
    SET max_no_places = p_max_no_places,
        no_available_places = p_max_no_places - v_reserved_places
    WHERE trip_id = p_trip_id;
    COMMIT;
EXCEPTION
   WHEN NO DATA FOUND THEN
        RAISE APPLICATION ERROR(-20003, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje');
   WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE;
END;
/
```

Prykład dodania nowej rezerwacji:

Przykład zmienienia liczby biletów dla tej rezerwacji:

Przykład zmienienia statusu dla tej rezerwacji:

Przykład zmiany ilości miejsc dla wycieczki:

Zadanie 6b - triggery

Obsługę pola no_available_places należy zrealizować przy pomocy triggerów

- podczas dodawania rezerwacji trigger powinien aktualizować pole no_available_places w tabeli trip
- podobnie, podczas zmiany statusu rezerwacji

 należy przygotować trigger/triggery oraz jeśli jest to potrzebne, zaktualizować procedury modyfikujące dane oraz widoki

UWAGA Należy stworzyć nowe wersje tych widoków/procedur/triggerów (np. dodając do nazwy dopisek 6b - od numeru zadania). Poprzednie wersje procedur należy pozostawić w celu umożliwienia weryfikacji ich poprawności.

• może być potrzebne wyłączenie 'poprzednich wersji' triggerów

Zadanie 6b - rozwiązanie

Triggery:

trg_reservation_insert_6b

```
-- Trigger aktualizujący liczbę dostępnych miejsc po dodaniu rezerwacji

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_reservation_insert_6b

AFTER INSERT ON reservation

FOR EACH ROW

BEGIN

-- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc

IF :NEW.status != 'C' THEN

UPDATE trip

SET no_available_places = no_available_places - :NEW.no_tickets

WHERE trip_id = :NEW.trip_id;

END IF;

END;

/
```

trg_reservation_update_status_6b

```
-- Trigger aktualizujący liczbę dostępnych miejsc po zmianie statusu rezerwacji
CREATE OR REPLACE TRIGGER trg reservation update status 6b
AFTER UPDATE OF status ON reservation
FOR EACH ROW
BEGIN
    -- Jeśli zmiana statusu na anulowany (C)
    IF :NEW.status = 'C' AND :OLD.status != 'C' THEN
       UPDATE trip
        SET no_available_places = no_available_places + :NEW.no_tickets
        WHERE trip_id = :NEW.trip_id;
    -- Jeśli zmiana statusu z anulowanego (C) na inny
    ELSIF :OLD.status = 'C' AND :NEW.status != 'C' THEN
        UPDATE trip
        SET no_available_places = no_available_places - :NEW.no_tickets
        WHERE trip_id = :NEW.trip_id;
    END IF;
END;
```

trg_reservation_update_tickets_6b

```
-- Trigger aktualizujący liczbę dostępnych miejsc po zmianie liczby biletów

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_reservation_update_tickets_6b

AFTER UPDATE OF no_tickets ON reservation

FOR EACH ROW

WHEN (OLD.no_tickets != NEW.no_tickets)

BEGIN

-- Tylko dla aktywnych rezerwacji

IF :NEW.status != 'C' THEN

UPDATE trip

SET no_available_places = no_available_places - (:NEW.no_tickets -
:OLD.no_tickets)

WHERE trip_id = :NEW.trip_id;

END IF;

END;

/
```

trg_reservation_delete_6b

```
-- Trigger kontrolujący usuwanie rezerwacji (jeśli dozwolone)

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_reservation_delete_6b

BEFORE DELETE ON reservation

FOR EACH ROW

BEGIN

-- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc jeśli rezerwacja nie była anulowana

IF :OLD.status != 'C' THEN

UPDATE trip

SET no_available_places = no_available_places + :OLD.no_tickets

WHERE trip_id = :OLD.trip_id;

END IF;

END;

/
```

trg_trip_update_max_places_6b

```
-- Trigger kontrolujący zmianę max_no_places

CREATE OR REPLACE TRIGGER trg_trip_update_max_places_6b

BEFORE UPDATE OF max_no_places ON trip

FOR EACH ROW

DECLARE

v_reserved_places INT;

BEGIN

-- Obliczenie liczby zarezerwowanych miejsc

v_reserved_places := :OLD.max_no_places - :OLD.no_available_places;

-- Sprawdzenie czy nowa liczba miejsc nie jest mniejsza od liczby
```

```
zarezerwowanych
    IF :NEW.max_no_places < v_reserved_places THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20005, 'Nie można zmniejszyć liczby miejsc
poniżej liczby zarezerwowanych miejsc');
    END IF;

-- Aktualizacja liczby dostępnych miejsc
    :NEW.no_available_places := :NEW.max_no_places - v_reserved_places;
END;
/</pre>
```

Procedury:

p_add_reservation_6b

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p add reservation 6b(
    p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
    p_person_id IN person.person_id%TYPE,
    p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
) AS
    v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
   v_available_places trip.no_available_places%TYPE;
BEGIN
    -- Sprawdzenie czy wycieczka istnieje
    SELECT trip_date, no_available_places INTO v_trip_date, v_available_places
    FROM trip
   WHERE trip_id = p_trip_id;
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się nie odbyła
    IF v trip date < SYSDATE THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można dodać rezerwacji na wycieczkę,
która już się odbyła');
   END IF;
    -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
    IF v available places < p no tickets THEN
        RAISE APPLICATION ERROR(-20002, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce');
    END IF;
    -- Dodanie rezerwacji (triggery zajmą się aktualizacją no_available_places)
    INSERT INTO reservation(trip_id, person_id, status, no_tickets)
   VALUES (p_trip_id, p_person_id, 'N', p_no_tickets);
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES (s_reservation_seq.currval, SYSDATE, 'N', p_no_tickets);
   COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN NO DATA FOUND THEN
        RAISE APPLICATION ERROR(-20003, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje');
```

```
WHEN OTHERS THEN
ROLLBACK;
RAISE;
END;
/
```

p_modify_reservation_status_6b

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_status_6b(
    p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
    p_status IN reservation.status%TYPE
) AS
    v_current_status reservation.status%TYPE;
   v_trip_id trip.trip_id%TYPE;
   v_no_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
    v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
    v_available_places trip.no_available_places%TYPE;
BEGIN
    -- Pobranie bieżących danych rezerwacji
    SELECT r.status, r.trip_id, r.no_tickets, t.trip_date, t.no_available_places
    INTO v_current_status, v_trip_id, v_no_tickets, v_trip_date,
v available places
    FROM reservation r
    JOIN trip t ON r.trip_id = t.trip_id
   WHERE r.reservation_id = p_reservation_id;
    -- Sprawdzenie czy można zmienić status
    IF v_current_status = p_status THEN
        RETURN; -- Nic się nie zmienia, wyjście z procedury
    END IF;
    -- Jeśli próbujemy zmienić status z anulowanego (C) na inny
    IF v current status = 'C' AND (p status = 'N' OR p status = 'P') THEN
        -- Sprawdzenie czy wycieczka się nie odbyła
        IF v trip date < SYSDATE THEN
            RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można przywrócić rezerwacji na
wycieczkę, która już się odbyła');
        END IF;
        -- Sprawdzenie czy są dostępne miejsca
        IF v_available_places < v_no_tickets THEN</pre>
            RAISE APPLICATION ERROR(-20002, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce');
        END IF;
    END IF;
    -- Aktualizacja statusu rezerwacji (triggery zajmą się aktualizacją
no available places)
   UPDATE reservation
   SET status = p_status
    WHERE reservation_id = p_reservation_id;
```

```
-- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES (p_reservation_id, SYSDATE, p_status, v_no_tickets);
    COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN NO_DATA_FOUND THEN
        RAISE APPLICATION ERROR(-20003, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje');
    WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE;
END;
/
```

p_modify_reservation_6b

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_reservation_6b(
    p_reservation_id IN reservation.reservation_id%TYPE,
    p_no_tickets IN reservation.no_tickets%TYPE
) AS
    v_current_no_tickets reservation.no_tickets%TYPE;
    v status reservation.status%TYPE;
    v_trip_id trip.trip_id%TYPE;
    v_trip_date trip.trip_date%TYPE;
    v_available_places trip.no_available_places%TYPE;
    v_tickets_diff INT;
BEGIN
    -- Pobranie bieżących danych rezerwacji
    SELECT r.no_tickets, r.status, r.trip_id, t.trip_date, t.no_available_places
    INTO v_current_no_tickets, v_status, v_trip_id, v_trip_date,
v available places
    FROM reservation r
    JOIN trip t ON r.trip id = t.trip id
    WHERE r.reservation_id = p_reservation_id;
    -- Obliczenie różnicy w liczbie biletów
    v_tickets_diff := p_no_tickets - v_current_no_tickets;
    -- Sprawdzenie czy rezerwacja nie jest anulowana
    IF v status = 'C' THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20004, 'Nie można modyfikować anulowanej
rezerwacji');
    END IF;
    -- Sprawdzenie czy wycieczka się nie odbyła
    IF v_trip_date < SYSDATE THEN</pre>
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20001, 'Nie można modyfikować rezerwacji na
wycieczkę, która już się odbyła');
    END IF;
    -- Jeśli zwiększamy liczbę biletów, sprawdzamy dostępność
    IF v_tickets_diff > 0 AND v_available_places < v_tickets_diff THEN</pre>
```

```
RAISE_APPLICATION_ERROR(-20002, 'Brak wystarczającej liczby miejsc na
wycieczce');
    END IF;
    -- Aktualizacja liczby biletów (triggery zajmą się aktualizacją
no available places)
    UPDATE reservation
    SET no tickets = p no tickets
    WHERE reservation_id = p_reservation_id;
    -- Dodanie wpisu do logu
    INSERT INTO log(reservation_id, log_date, status, no_tickets)
    VALUES (p_reservation_id, SYSDATE, v_status, p_no_tickets);
    COMMIT;
EXCEPTION
    WHEN NO_DATA_FOUND THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Rezerwacja o podanym ID nie istnieje');
    WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE;
END;
```

p_modify_max_no_places_6b

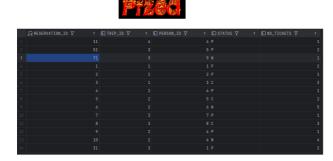
```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE p_modify_max_no_places_6b(
    p_trip_id IN trip.trip_id%TYPE,
    p_max_no_places IN trip.max_no_places%TYPE
) AS
BEGIN
    -- Aktualizacja max no places (trigger zajmie się kontrolą i aktualizacją
no_available_places)
   UPDATE trip
   SET max_no_places = p_max_no_places
   WHERE trip_id = p_trip_id;
   COMMIT;
EXCEPTION
   WHEN NO DATA FOUND THEN
        RAISE_APPLICATION_ERROR(-20003, 'Wycieczka o podanym ID nie istnieje');
   WHEN OTHERS THEN
        ROLLBACK;
        RAISE;
END;
```

Przykład zmiany ilości miejsc dla wycieczki:

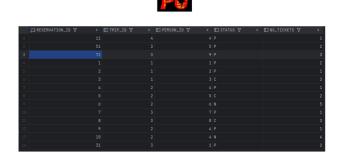
Prykład dodania nowej rezerwacji:

Przykład zmienienia liczby biletów dla tej rezerwacji:

Przykład zmienienia statusu dla tej rezerwacji:

Zadanie 7 - podsumowanie

Porównaj sposób programowania w systemie Oracle PL/SQL ze znanym ci systemem/językiem MS Sqlserver T-SQL

- -- Zadanie 7 podsumowanie: Porównanie Oracle PL/SQL i MS SQL Server T-SQL
- -- Komentarz:

Oracle PL/SQL i Microsoft SQL Server T-SQL są do siebie dość podobne. Oba języki realizują podobne cele (procedury składowane, funkcje, wyzwalacze, zarządzanie transakcjami), ale istnieją między nimi znaczące różnice w składni, strukturze, obsłudze błędów i niektórych możliwościach.

Oto porównanie kluczowych aspektów, bazując na doświadczeniach z ćwiczeń:

1. Struktura Bloku Kodu:

- PL/SQL: Używa wyraźnej struktury blokowej DECLARE ... BEGIN ... EXCEPTION ... END;.
   Sekcja DECLARE jest obowiązkowa dla zmiennych lokalnych. Sekcja EXCEPTION służy do obsługi błędów.
- **T-SQL:** Używa bloków BEGIN ... END do grupowania instrukcji, ale nie ma tak ścisłej struktury jak PL/SQL. Zmienne (DECLARE @nazwa typ) mogą być deklarowane w dowolnym miejscu przed pierwszym użyciem w danym zakresie (batchu/procedurze).

2. Deklaracja i Przypisanie Zmiennych:

- **PL/SQL:** zmienna TYP := wartosc;. Szeroko wykorzystuje atrybuty %TYPE i %ROWTYPE do deklarowania zmiennych o typie zgodnym z kolumną lub wierszem tabeli, co ułatwia utrzymanie kodu przy zmianach schematu.
- T-SQL: DECLARE @zmienna TYP = wartosc; lub SET @zmienna = wartosc;. Brak bezpośredniego odpowiednika %TYPE/%ROWTYPE, chociaż podobne efekty można osiągnąć inaczej (np. przez odczyt sys.columns).

3. Obsługa Błędów:

- PL/SQL: Sekcja EXCEPTION WHEN nazwa_bledu THEN ... WHEN OTHERS THEN .... Umożliwia obsługę konkretnych, nazwanych błędów (predefiniowanych lub własnych) oraz błędów nieprzewidzianych (OTHERS).
- **T-SQL:** Bloki BEGIN TRY ... END TRY BEGIN CATCH ... END CATCH;. W bloku CATCH dostępne są funkcje systemowe (ERROR_NUMBER(), ERROR_MESSAGE(), ERROR_PROCEDURE(), etc.) do analizy błędu.

4. Procedury i Funkcje:

- PL/SQL: Wyraźne rozróżnienie na PROCEDURE (nie zwraca wartości, ale może mieć parametry OUT/IN OUT) i FUNCTION (musi zwracać wartość przez RETURN). Zwracanie zbiorów wyników z procedur najczęściej odbywa się przez parametry typu SYS_REFCURSOR (wskaźnik do kursora). Funkcje mogą zwracać typy złożone (obiekty, kolekcje).
- T-SQL: PROCEDURE (lub PROC) może zwracać wartości przez parametry OUTPUT oraz, co bardzo
  częste, zwracać jeden lub więcej zbiorów wyników po prostu przez wykonanie instrukcji SELECT.
  FUNCTION może być skalarna, tabelaryczna wbudowana (inline) lub wieloinstrukcyjna (multistatement).

5. Triggery:

 PL/SQL: Obsługuje wyzwalacze BEFORE i AFTER dla operacji DML, a także INSTEAD OF dla widoków. Mogą być definiowane na poziomie wiersza (FOR EACH ROW) lub instrukcji (domyślnie).
 W wyzwalaczach wierszowych dostępne są pseudorekordy: OLD i: NEW.

T-SQL: Obsługuje wyzwalacze AFTER (wykonywane po sprawdzeniu więzów integralności) i
INSTEAD OF. Nie ma bezpośredniego odpowiednika wyzwalaczy BEFORE. Działają na poziomie
instrukcji, a dostęp do wierszy wstawionych/usuniętych/zmodyfikowanych odbywa się przez
specjalne tabele inserted i deleted.

6. Zarządzanie Transakcjami:

- PL/SQL: Transakcje zazwyczaj zaczynają się niejawnie z pierwszą instrukcją DML w sesji. COMMIT zatwierdza transakcję, ROLLBACK ją wycofuje. Istnieją SAVEPOINTy. Instrukcje DDL (np. CREATE TABLE) często powodują niejawne zatwierdzenie (implicit commit).
- T-SQL: Transakcje często rozpoczyna się jawnie przez BEGIN TRANSACTION. Zatwierdzenie przez COMMIT TRANSACTION (lub COMMIT WORK), wycofanie przez ROLLBACK TRANSACTION (lub ROLLBACK WORK). Istnieją SAVE TRANSACTION. Domyślnie błędy nie zawsze automatycznie wycofują całą transakcję (zachowanie można kontrolować przez SET XACT_ABORT ON).

Podsumowanie subiektywne:

- **PL/SQL** wydaje się bardziej "formalny", ze ścisłą strukturą i bogatym zestawem wbudowanych pakietów do różnorodnych zadań. Mechanizmy takie jak **TYPE, **ROWTYPE* czy pakiety są bardzo cenione w dużych projektach. Składnia może być czasem bardziej rozwlekła.
- **T-SQL** jest często postrzegany jako bardziej zwięzły w niektórych aspektach (np. zwracanie wyników przez SELECT w procedurach, obsługa błędów TRY...CATCH). Integracja z platformą .NET daje dodatkowe możliwości. Brak pakietów może być odczuwalny przy organizacji dużych ilości kodu.

Oba języki są dojrzałe, potężne i pozwalają na implementację złożonej logiki w bazie danych. Wybór między nimi często zależy od wyboru platformy bazodanowej, istniejących kompetencji zespołu i specyficznych wymagań projektu. Doświadczenie zdobyte w jednym z tych języków znacznie ułatwia naukę drugiego, ponieważ podstawowe koncepcje programowania proceduralnego w SQL są wspólne.